

Nd.

435. Frumvarp til laga

[159. mál]

um skatt á stóreignir.

(Lagt fyrir Alþingi á 76. löggjafarþingi, 1957.)

1. gr.

Á árinu 1957 skal leggja sérstakan skatt á eignir allra einstaklinga, sem skattskyldir eru samkvæmt 1. og 2. kafla laga nr. 46/1954, og skal skattálagningin miðuð við eignir þeirra hinn 31. des. 1956.

2. gr.

Mat á verðmæti eigna skal fara fram eftir ákvæðum laga nr. 46/1954, um tekju-skatt og eignarskatt, og hrein eign skal ákveðin eins og þar segir með eftirtöldum breytingum:

1. Fasteignir skulu metnar með því verði, sem ákveðið verður af þeirri landsnefnd, sem vinnur að samræmingu fasteignamatsins, skv. l. nr. 33/1955, en þó skal landsnefndin endurskoða mat á einstökum lóðum í kaupstöðum og kaupþúnum og annars staðar þar, sem nefndin telur ástæðu til, og breyta matinu, ef það telst í ósamræmi við mat á öðrum fasteignum, miðað við áætlað söluverð. Nú er eigandi lóðar óánægður með mat landsnefndarinnar, og getur hann þá kært yfir því til nefndarinnar, en úrskurði hennar um kæruatriði má skjóta til yfirnefndar, er skipuð sé fimm mönnum. Fjórir þeirra séu kosnir hlutfallskosningu í sameinuðu Alþingi, en sá fimmti skipaður af hæstarétti og sé hann formaður nefndarinnar. Um kærufresti og kæruúrskurðun skal setja ákvæði í reglugerð.

Frá matsverði frystihúsa, sláturhúsa og annarra húseigna, sem notaðar eru fyrir vinnslustöðvar sjávarafurða og landbúnaðarafurða, skal draga 20% — tuttugu af hundraði.

Við matsverð fasteignanna, eins og það er ákveðið samkv. framansögðu, skal bæta 200% álagi.

Nú hvílir sú kvöð á fasteign, að eigi megi selja hana nema fyrir verð, sem er innan ákveðinna takmarka, og skal þá eignin talin með því hámarksverði, ef það er lægra en matsverð samkv. lögum þessum.

2. Fiskiskip skulu reiknuð með vátryggingarverði að frádregnum 33 $\frac{1}{3}$ % — þrjátíu og þremur og einum þriðja af hundraði. Önnur skip skulu talin með vátryggingarverði að frádregnum 20% — tuttugu af hundraði. Nú telur skipseigandi eða fjármálaráðuneytið, að matsverð skips sé í ósamræmi við mat á öðrum skipum, miðað við áætlað söluverð, og getur þá hvor framangreindra aðila krafizt endurmats til samræmingar. Mat þetta sé framkvæmt af þriggja manna nefnd, er sé þannig skipuð, að fjármálaráðherra tilnefni einn nefndarmann, Fiskifélag Íslands annan og hæstiréttur hinn þriðja.

Flugvélar teljast með vátryggingarverði að frádregnum 20% — tuttugu af hundraði.

Um matsverð á vélum, áhöldum og öðru lausafé, sbr. c-lið 19. gr. laga nr. 46/1954, skulu settar sérstakar reglur. Er heimilt að ákveða þar álag á bókfært verð þeirra eigna (þ. e. kostnaðarverð að frádregnum lögleyfðum afskriftum), þó þannig, að matsverðið verði ekki hærra en það verð, sem ætla má að eignirnar séu seljanlegar fyrir.

3. Ógreiddur söluskattur vegna viðskipta 1956 og ógreidd slysatrygginga- og atvinnurekendaíðgjöld vegna ársins 1956, samkv. lögum um almannatryggingar, teljast með skuldum til frádráttar eignum. Sömuleiðis ógreidd gjöld til atvinnuleysis-tryggingasjóðs.

Yfirfærslugjald samkv. lögum nr. 86/1956, um útflutningssjóð o. fl., sem leggst á erlendar skuldir, er stofnað var til fyrir árslok 1956, telst með skuldum.

Fyrirframgreiðsla upp í arf á árinu 1956, að frádregnum greiddum erfðafjárskatti, leggst við eign þess, er greiðsluna innti af hendi, en dregst frá eign viðtak-

anda. Skal sá skattur, sem á þá eign kemur, innheimtur hjá arfleifanda, en viðtakandi eignar ber einnig ábyrgð á greiðslu hans. Ef eignarhluti í félagi hefur verið afhentur sem fyrirframgreiðsla upp í arf, skal þó sá skattur, sem á þá eign kemur, innheimtur hjá félaginu, sbr. 7. gr.

3. gr.

Ákvæði 3. kafla laga nr. 46/1954 um skattfrelsi sparifjár gilda við álagningu skatts samkvæmt lögum þessum, og ríkisskuldabréf og skuldabréf með ríkisábyrgð eru undanþegin skattinum eftir sömu reglum.

4. gr.

Hreinum eignum féлага, reiknuðum samkvæmt ákvæðum laga þessara, skal skipt niður á eigendur félaganna í réttu hlutfalli við hlutfjár- og stofnfjáreign þeirra hvers um sig, og teljast þær eignir með öðrum eignum einstaklinga við skattálagningu. Gildir þetta einnig um eignir féлага, sem njóta undanþágu frá skatti samkv. sérstökum lögum.

Með eignum féлага, sem skiptast samkvæmt framansögðu, telst ekki innstæðufé í sameignarsjóðum, sem samkvæmt landslögum er óheimilt að skipta milli félagsmanna við félagsslit, en á þá að afhendast því opinbera til varðveislu, sbr. lög nr. 46/1937.

Eignum dánarbúa skal skipt niður á erfingja, samkvæmt reglum erfðalaga, við útreikning á skattskyldri eign. Nú skortir fullnægjandi greinargerð um, hvernig búi skuli skipt, og skal það þá skattlagt sem einstaklingur.

5. gr.

Skattur samkv. lögum þessum reiknast þannig: Af 1 milljón kr. hreinni eign hjá hverjum einstaklingi greiðist enginn skattur. Af 1—1½ millj. kr. eign greiðist 15% af því, sem er umfram 1 milljón kr. Af 1½—3 millj. kr. eign greiðist 75 þús. kr. af 1½ millj. og 20% af afgangi. Af 3 millj. kr. eign og þar yfir greiðist 375 þús. kr. af 3 millj. og 25% af afgangi.

6. gr.

Skatturinn skal greiðast í síðasta lagi 6 mánuðum eftir að skattupphæð var tilkynnt gjaldanda. Nú er skattur hærri en kr. 10 000.00, og er gjaldanda þá heimilt að greiða allt að 90% af því, sem þar er fram yfir, með skuldabréfum, er hann gefur út, en ríkisstjórnin ákveður form og texta skuldabréfanna. Andvirði bréfanna greiðist með jöfnum afborgunum á eigi lengri tíma en 10 árum og séu ársvextir af þeim 6%.

Til tryggingar greiðslu skuldabréfanna skal ríkissjóður fá veð í eign gjaldanda, og er eign veðhæf fyrir fjárhæð, sem samsvarar matsverði hennar til þessa skatts. Hlutabréf eru ekki veðhæf. Skipa skal nefnd eftir tilnefningu hæstaréttar, er hefur rétt til að ákveða, að niður falli kvöð á gjaldanda um veðsetningu, ef nefndin telur, að veðsetningin muni hindra eðlilegan atvinnurekstur gjaldanda.

7. gr.

Félög skulu annast greiðslu á þeim hluta skatts, sem lagður er á félagsmenu þeirra eða hluthafa vegna eigna í félögunum, þar með taldar hlutfjár- og stofnfjáreignir. Skal sá hluti skattsins innheimtur hjá félögunum. Slík útborgun frá félögum vegna félagsmanna eða hluthafa telst ekki skattskyld, hvorki sem arður til hluthafa né ráðstöfun á varasjóði. Félögin hafa rétt til þess að endurkrefja félagsmenn eða hluthafa um þær skattupphæðir, er þau þurfa að greiða vegna eigna þeirra í félögunum, en eigi sæti þeir lakari greiðslukjörum en ákveðin eru samkv. 6. gr. Samvinnufélögum er þó aðeins heimilt að endurkrefja félagsmenn um þann hluta af skatti, sem lagður hefur verið á séreignir þeirra í félögunum, þ. e. stofnsjóðsinnstæður þeirra.

Við útreikning á þeim hluta skatts, er félagi ber að greiða, skal fyrst finna, hvað einstaklingi ber að greiða af nettó-eign sinni, annarri en eign í félagi. Það, sem er

umfram þá fjárhæð í skatti, skal greitt af félagi. Ef um fleiri en eitt félag er að ræða, skiptist skatthluti félaganna hlutfallslega milli þeirra eftir eign gjaldanda í þeim. Nú á félag eignarhlut í öðru félagi, og skal þá það félag greiða þann hluta skattsins, sem svarar til slíkrar eignarhlutdeildar, eftir hlutfallinu milli þess eignarhluta og heildar- eignar félagsins, að hlutafé eða stofnfé meðtöldu.

Dánarbú skal annast greiðslu á þeim hluta skatts, sem lagður er á eign arftaka í búinu samkv. síðustu málsgr. 4. gr., nema að því leyti sem um er að ræða skatt af eignarhluta í félagi, sem innheimtur er hjá því. Skattur, sem dánarbú borgar vegna arftaka, dregst frá arfahluta hans.

8. gr.

Skattur samkvæmt lögum þessum er ekki frádráttarbær frá tekjum við ákvörðun tekjuskatts skv. l. nr. 46/1954.

9. gr.

Skatti þeim, sem innheimtur verður samkvæmt lögum þessum, skal skipt þannig: $\frac{1}{3}$ hluti renni til Veðdeildar Búnaðarbanka Íslands og $\frac{2}{3}$ hlutar til Byggingasjóðs ríkisins.

10. gr.

Skattur samkvæmt lögum þessum skal ákveðinn af skattstjóranum í Reykjavík, sem einnig úrskurðar kærur út af álagningu skattsins. Úrskurði skattstjóra má þó áfrýja til ríkisskattanefndar. Skattgreiðandi og fjármálaráðherra geta — hvor um sig — skotið úrskurði ríkisskattanefndar til dómstólanna, enda sé mál höfðað innan þess tíma, sem ákveðinn verður með reglugerð.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um álagningu skattsins, kærur út af honum, fresti, úrskurði og gjald- daga. Um framtöl og aðra skyldu til skýrslugjafar, innheimtu, lögtaksrétt, vangold- inn skatt, viðurlög og önnur þau atriði, sem ekki er sérstaklega kveðið á um í lögum þessum eða reglugerðum, settum samkvæmt þeim, fer eftir ákvæðum laga nr. 46/1954, um tekjuskatt og eignarskatt, eftir því sem við á.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta um skatt á stóreignir er einn þáttur þeirra ráðstafana í efnahagsmálum, sem ákveðnar voru fyrir síðustu áramót, enda þá lýst yfir, að frumvarp um þetta efni mundi verða lagt fram innan skamms.

Á undanfórnum árum hefur verðlag hér á landi yfirleitt hækkað mikið vegna vaxandi verðbólgu. Af þessu hefur aftur leitt bæði vaxandi ósamræmi í eignaskipt- ingunni milli þegna þjóðfélagsins og lítt viðráðanlega erfiðleika við rekstur atvinnu- vega landsmanna.

Með lögum nr. 86 frá 22. des. 1956, um útflutningssjóð o. fl., voru gerðar veru- legar breytingar á fjármálakerfi landsins, í því skyni að stöðva verðbólguna og koma efnahagsmálunum á traustari grundvöll, með því að afla fjármagns til þess að jafna halla, sem orðinn var á útflutningsframleiðslunni. Til þess að ná þessu marki er óhjákvæmilegt að leggja verulegar fjárhagsbyrðar á þjóðfélagsþegnana, og þykir rétt, að þyngstu byrðarnar komi á þá, sem mest hafa hagnast af verðbólgu undan- farinna ára, þá, sem mestar eignir eiga. Nauðsyn ber til að vinna gegn nýrri verð- bólgumyndun, og einn þátturinn í því er álagning þess skatts á stóreignir, sem frum- varp þetta fjallar um. Þar sem skattur þessi er lagður á með sérstöku tilliti til verð- bólgunnar, eru sparifjáreignir manna, svo og eignir í ríkisskuldabréfum og skulda- bréfum með ríkisábyrgð, undanþegnar skattinum eftir sömu reglum og gilda um skattfrelsi sparifjár samkvæmt ákvæðum III. kafla laga nr. 46/1954, um tekjuskatt og eignarskatt.

Um 1. gr.

Sérstakur eignarskattur verði lagður á alla einstaklinga, sem skattskyldir eru samkvæmt 1. og 2. kafla laga nr. 46/1954, um tekjuskatt og eignarskatt, og miðast skatturinn við eignir þeirra í árslok 1956.

Um 2. gr.

Í greininni eru fyrirmæli um mat á eignum til þessa sérstaka skatts.

Fasteignir skal telja með því nýja fasteignamatsverði, sem ákveðið verður samkvæmt lögum nr. 33/1955, að viðbætti 200% hækkun.

Samkvæmt lögum nr. 33/1955 um samræmingu á mati fasteigna hefur sérstök landsnefnd unnið að endurskoðun fasteignamatsins frá 1942 og aukafasteignamats, sem síðan hefur farið fram. Nýjar framkvæmdir hafa verið metnar eftir sömu grundvallarreglum og matið frá 1942 var byggt á. Samkvæmt 6. gr. nefndra laga hefur nefndin síðan skipt fasteignunum niður í flokka og ákveðið hækkun eða lækkun matsins í hverjum flokki. Í þeim flokki fasteigna, sem hækkar mest, er álagið á gamla matið 400%, en það hámark var ákveðið í lögum. Skal hér sýnt með dæmum, hvernig mat fasteignanna verður samkvæmt þessu frumvarpi, í samanburði við matsverð þeirra 1942. Er útreikningurinn miðaður við eignir, sem þá voru metnar á 10 þúsund krónur.

1. dæmi:

I. flokkur.

Fasteignamat 1942	10 000
Hækkun landsnefndarinnar, samkv. lögum nr. 33/1955, 400%	40 000
	<hr/>
Nýtt fasteignamat	50 000
Álag samkv. frumv. 200%	100 000
	<hr/>
	Kr. 150 000

Hér er því matsverðið 15 sinnum hærra en fasteignamatið 1942.

2. dæmi:

V. flokkur.

Fasteignamat 1942	10 000
Hækkun landsnefndar 200%	20 000
	<hr/>
Nýtt fasteignamat	30 000
Álag samkv. frumv. 200%	60 000
	<hr/>
	Kr. 90 000

Hér er gamla matið 9-faldað.

3. dæmi:

VIII. flokkur.

Fasteignamat 1942	10 000
Hækkun landsnefndar 100%	10 000
	<hr/>
Nýtt fasteignamat	20 000
Álag samkv. frumv. 200%	40 000
	<hr/>
	Kr. 60 000

Þetta dæmi sýnir 6-földun á gamla matinu.

Þess má geta, að fasteignamatið, sem gekk í gildi 1942, var miðað við verðlag árána 1939 og 1940.

Vegna þess, hvað langt er liðið síðan sá grundvöllur var lagður, sem fasteignamatið byggist á, má gera ráð fyrir, að nú sé orðið ósamræmi í mati á lóðum á þéttbýlustu stöðunum og mati annarra fasteigna. Þykir því rétt að láta endurskoða sér-

staklega mat á einstökum lóðum og leiðréttu það, ef fram kemur við athugun, að það sé nú orðið í ósamræmi við mat á öðrum fasteignum. Er þetta verkefni falið landsnefndinni, sem áður er nefnd, en lagt til, að yfirnefnd, kjörin og skipuð eins og segir í frumvarpsgreininni, fjalli um kærur út af matinu og úrskurði þær.

Sérákvæði er um mat á frystihúsum, sláturhúsum og öðrum húseignum, sem notaðar eru fyrir vinnslustöðvar sjávarafurða og landbúnaðarafurða. Frá matsverði þeirra, þ. e. nýja fasteignamatinu, skal draga 20%, en við matsverðið, þannig lækkað, bætist svo 200% álag, eins og við matsverð annarra fasteigna. Af þessum eignum hefur verið heimilt að reikna fyrningu samkvæmt lögum nr. 59/1946, um sérstakar fyrningarafskriftir.

Sérstök ákvæði eru um mat á skipum og flugvélum. Er þar lagt til grundvallar váttryggingarverð, en ákveðinn hundradshluti dreginn frá váttryggingarverðinu. Er sá frádráttur 20% af váttryggingarverði flugvéla og skipa, annarra en fiskiskipa. Frá váttryggingarverði fiskiskipanna er frádrátturinn nokkru meiri, eða 33⅓%. Er sá munur gerður vegna þess, að síðustu árin hafa fiskiskip yfirleitt ekki verið eins arðvænleg eign og kaupskip, og má því ætla, ef sölur hefðu átt sér stað, að söluverð fiskiskipanna hefði verið nokkru lægra en hinna, miðað við váttryggingarverðið.

Um matsverð á öðrum vélum, tækjum alls konar og öðru lausafé, sem talið er í c-lið 19. gr. laga nr. 46/1954, verði settar sérstakar reglur. Í þeirri reglugerð sé heimilt að ákveða álag á bókfært verð þessara eigna, enda verði álagið þannig takmarkað, að matsverðið fari ekki fram úr því verði, sem ætla má að eignirnar séu seljanlegar fyrir, og sé þar höfð hliðsjón af ákvæðum laganna um tekjuskatt og eignarskatt viðkomandi mati á slíkum eignum til eignarskatts.

Eins og segir í upphafi greinarinnar, skal mat á verðmæti annarra eigna en þeirra, sem hér hafa verið nefndar, fara eftir ákvæðum laganna um tekjuskatt og eignarskatt.

Rétt þykir, að ógreiddur söluskattur vegna viðskipta 1956 teljist með skuldum í árslokun, til frádráttar eignum, þó að hann sé ekki á lagður og innheimtur fyrr en á árinu 1957. Einnig teljist með skuldum ógreidd slysatrygginga- og atvinnurekendaíðgjöld vegna ársins 1956, samkvæmt lögum um almannatryggingar, og ógreidd gjöld vegna sama árs samkvæmt lögum um atvinnuleysistryggingar. Við erlendar skuldir, sem stóðu í árslok 1956, bætist yfirfærslugjald samkvæmt lögum nr. 86/1956.

Loks er í grein þessari ákvæði um, að eignir, sem afhentar hafa verið á árinu 1956 til fyrirframgreiðslu upp í arf, skuli teljast með eignum þess, er afhenti þær, en dragast frá eign erfingjans. Hliðstætt ákvæði er í lögum nr. 128/1947, um dýrtíðar-ráðstafanir. Einn kafli þeirra laga var um eignaraukaskatt, sem leggja skyldi á eignarauka, sem orðið hafði á tímabilinu 1. jan. 1940 til 31. des. 1947. Þar var ákveðið í 9. gr. laganna, að fyrirframgreiðsla upp í arf á árunum 1946 og 1947 skyldi í árslok 1947 leggjast við eign þess, er greiðsluna innti af hendi, en dragast frá eign viðtakanda. Með þessu ákvæði var komið í veg fyrir, að fyrirframgreiðsla upp í arf á síðustu tveim árum áður en skattskyldur eignarauki var reiknaður út yrði til þess að lækka eignarauka þess aðila, er greiðsluna lét af hendi. Rétt þótti að setja hliðstætt ákvæði í þetta frumvarp. Hins vegar þótti eigi ástæða til að láta það gilda fyrir lengra tímabil en eitt ár, og er það styttri tími en ákveðinn var í lögum frá 1947.

Um 3. gr.

Innstæðufé í bönkum, sparisjóðum og innlánsdeildum, sem er undanþegið eignarskatti samkv. III. kafla laga nr. 46/1954, á einnig að vera undanþegið skatti samkv. þessu frumvarpi, eftir þeim reglum, sem ákveðnar eru í áðurnefndum III. kafla tekju- og eignarskattlaganna. En hér á undanþágan einnig að ná til eigna í ríkis-skuldabréfum og skuldabréfum með ríkisábyrgð, eftir sömu reglum og gilda um skattfrelsi innstæðufjárins.

Um 4. gr.

Eins og segir í 1. grein frv., leggst skatturinn á einstaklinga, sem skattskyldir eru samkvæmt lögnum um tekjuskatt og eignarskatt. En félög eru ekki skattgreiðendur með sama hætti, þ. e. a. s. skattur reiknast ekki af eignum þeirra í heild. Í þessari grein er hins vegar ákvæði um, að hreinum eignum félaga, reiknuðum samkvæmt ákvæðum frv., skuli skipt niður á eigendur félaganna í réttu hlutfalli við hlutfjár- og stofnfjáreign þeirra hvers um sig, og teljast þær eignir með öðrum eignum einstaklinga við skattálagninguna. Þetta gildir einnig um eignir félaga, sem hlotið hafa undanþágu frá greiðslu tekju- og eignarskatts samkv. sérstökum lögum.

Það ákvæði, sem hér hefur verið nefnt, er samhljóða fyrirmælum, sem voru í 12. gr. laga nr. 22/1950 um álagningu stóreignaskatts. Í þeirri lagagrein var enn fremur það, er hér greinir:

„Með eignum félaga, sem skiptast samkvæmt framansögðu, teljast ekki þær eignir, sem samkvæmt landslögum er óheimilt að skipta milli félagsmanna við félagslit, en eiga þá að afhendast því opinbera til varðveislu, sbr. lög nr. 46/1937.“

Hér er vitnað til laganna um samvinnufélög. Ákvæði þetta var framkvæmt þannig, að frá eignum samvinnufélaga voru dregnar innstæður í óskiptilegum sameignarsjóðum, áður en eignunum var skipt niður á félagsmenn.

Samkvæmt 2. málgr. frumvarpsgreinarinnar á framkvæmdin nú að verða með sama hætti og 1950, þ. e. að með eignum félaga, sem koma til skiptingar, telst ekki innstæðufé í sameignarsjóðum, sem samkvæmt landslögum er óheimilt að skipta milli félagsmanna við félagslit, en á þá að afhendast því opinbera til varðveislu, sbr. lög nr. 46/1937.

Með hliðsjón af ákvæðunum um skiptingu á eignum félaga þykir sanngjarnt, að eignum dánarbúa verði skipt niður á erfingja við útreikning á skattskyldri eign, og er svo ákveðið í síðustu málgr. greinarinnar. Þó sé dánarbú skattlagt sem einstaklingur, ef ekki fæst fullnægjandi greinargerð um, hvernig eignir þess eiga að skiptast, áður en skatturinn er á lagður.

Um 5. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um 6. gr.

Hér eru fyrirmæli um greiðslu á skattinum og um veð til tryggingar greiðslu. Sé skattur hærri en kr. 10 000.00, er gjaldanda heimilt að borga 90% af því, sem þar er fram yfir, með skuldabréfum, og greiðist andvirði þeirra með jöfnum árlægum afborgunum á eigi lengri tíma en 10 árum og ársvextir séu 6%.

Samkvæmt síðari málsgreininni á ríkissjóður að fá veð í eign gjaldanda til tryggingar greiðslu á skuldabréfi, er hann gefur út vegna skattheimtunnar, og er eign veðhæf fyrir fjárhæð, er samsvarar matsverði hennar til þessa skatts. Hluta-bréf eru ekki veðhæf. Gert er ráð fyrir því, að afborgunartími skuldabréfanna verði ákveðinn misjafnlega langur eftir því, hvernig veðið er, eins og gert var við innheimtu stóreignaskattsins 1950. Ákveðið um tilnefningu nefndar, er hafi rétt til að ákveða, að niður falli kvöð á gjaldanda um veðsetningu, ef talið verður, að veðsetningin hindri eðlilegan atvinnurekstur hans, er samhljóða ákvæðum, er voru í lögum nr. 22/1950 viðkomandi stóreignaskattinum.

Um 7. gr.

Ákveðið er, að félög skuli annast greiðslu á þeim hluta skatts, sem lagður er á félagsmenn þeirra eða hluthafa vegna eigna í félögunum, og sé sá hluti skattsins innheimtur hjá félögunum. Í lögnum frá 1950 var félögunum einnig gert að greiða þann hluta stóreignaskattsins, sem lagður var á félagsmenn þeirra eða hluthafa vegna eigna í félögunum. Til viðbótar þessu er hér ákveðið, að félög hafi rétt til þess að endurkrefja félagsmenn eða hluthafa um þær skattupphæðir, er þau þurfa að borga vegna eigna þeirra í félögunum, en um það atriði voru engin ákvæði í lög-

unum um stóreignaskatt, nr. 22/1950. Þykir rétt að veita félögunum nú þessa heimild. Sú takmörkun er þó hér sett, að samvinnufélögum er aðeins heimilt að endurkrefja félagsmenn um þann hluta skatts, sem reiknaður hefur verið af stofnsjóðseignum þeirra í félögunum. Er þetta byggt á því, að við brottför úr samvinnufélagi eða við félagsslit geta einstakir félagsmenn aðeins fengið útborgaðar stofnsjóðsinnstæður sínar, en ekki hluta af sameiginlegum eignum félagsins.

Ákvæði 2. málsgr. um útreikning á þeim hluta skatts, er félagi ber að annast greiðslu á, og um skiptingu skattgreiðslu á félög, eru efnislega samhljóða ákvæðum um sama efni í lögum nr. 22/1950.

Í 3. málsgr. segir, að dánarbú skuli annast greiðslu á þeim hluta skatts, sem lagður er á eign arftaka í búinu, og dregst sá skattur, sem dánarbú borgar vegna arftaka, frá arfahluta hans. Að sjálfsögðu skal þó, sbr. 1. málsgr., innheimta hjá félagi þann hluta skatts, sem lagður er á eign arftaka í félaginu.

Um 8. gr.

Greinina þarf ekki að skýra.

Um 9. gr.

Samkvæmt ákvæðum greinarinnar rennur $\frac{1}{3}$ hluti skattsins til Veðdeildar Búnaðarbanka Íslands og $\frac{2}{3}$ hlutar til Byggingasjóðs ríkisins.

Um 10. og 11. gr.

Skýringar óþarfar.